

במה להגות תורה,
מדע והתיישבות
בשיתוף יש"ע שלנו

גיליון פרשת שמות | 1768
כ"א טבת תש"פ 18.01.20

יש"ע
יחיד שומרון ומבני ענה
מועצת יש"ע

תנועת ההתיישבות
אמנה

צמת
צומת צוותי מדע ותורה (ע"ר)

שבת בשבתו

הכנס העולמי ה-16 של רבנים ומנהיגי קהילות יהודיות בתפוצות, התקיים בירושלים ביוזמת ובראשות הרב יחיאל וסרמן ראש המערך לשירותים רוחניים בתפוצות בהסתדרות הציונית העולמית.

11
שכרם של העוסקים
בצרכי ציבור //
מדינה כהלכה

6
עם בלי פתק החלפה
//
בין הלכה למעשה

4
זהירות: קלנועיות ומעליות
שבת מזויכות //
הלכה וטכנולוגיה בחיי המעשה

מבצע בריתות
* 120 *
למנה

**אולם בוטיק | תפריט שף יוקרתי
לאירועים פרטיים בכשרות מהדרין (בשרים הרב מחפוד שליט"א)**

החל מ- 20 עד 200 איש | ניתן לקבל משגיח צמוד של בד"ץ יורה דעה בתוספת תשלום
רח' זרחין 13, רעננה | טל: 054-7009111 | www.noale-events.com

נועל'ה
כשר למהדרין

גבולות בני הגנה

להוות את מרחב ההכלה של צבא תוקף. במרחב זה תכננו כוחות נאט"ו לנהל קרבות בלימה, התקפות נגד וקרבות תמרון במטרה להדוף מתקפה סובייטית.

ישראל בגבולות ה"קו הירוק" לא יכולה לעצב תכנית הגנה המבוססת על עומק אסטרטגי. המרחק בין הקו הירוק לים התיכון נע בין 15 ק"מ באזור נתניה, ל-20 ק"מ באזור תל אביב. אזור זה ומישור החוף הדרומי לו, מכילים כ-70% מהאוכלוסייה בישראל וכ-70% מהייצור שלה. הרי יהודה ושומרון חולשים מבחינה טופוגרפית על מישור החוף החשוף בו נמצא חלק משמעותי מהתשתית הלאומית הישראלית - נתב"ג, כביש 6, מוביל המים הארצי, וקווי המתח הגבוה שלה, עובדה המעניקה יתרון ברור לתוקף מבחינת תצפית, ירי ויכולת הגנתית טובה נגד תגובה ישראלית יבשתית. שטח מישור החוף הנשלט אינו מאפשר מרחבי תמרון והכלה לקרב הגנתי ללא ויתור בלתי הפיך על אזורים חיוניים, תוך סכנה של ביתור הארץ, סיכון העורף וניתוק הכוחות מבסיסי האספקה והייצור שלהם. לעומת זאת, ההחזקה ביהודה ושומרון מעניקה לצבא מגן עומק אסטרטגי של כ-55 ק"מ המאפשר ניהול קרבות הגנה ונסיגות טקטיות.

בשנים שלפני הניצחון הישראלי במלחמת ששת הימים, כשישראל התקיימה ללא מרחבי הגנה אלו, הישראלים חיו בחד מתמי. במצב זה המיתון הכלכלי החריף ומספר היורדים הלך וגדל. לא סתם כונו גבולות אלו בשם 'גבולות אושוויץ'.

גם הדיכוי המדיני המצב אינו פשוט. יציבותם של המשטרים באזור אינה בטוחה כלל בשנים האחרונות, כך שאין לתכנן את ביטחון המדינה לטווח הארוך על פי המצב המדיני הנוכחי. ההרכב המגוון של האוכלוסייה בממלכה הירדנית, ההתפרקות של המדינה העיראקית בעקבות פלישת ארה"ב בצירוף תהליכים אזוריים כוללים - כעליית האסלאם הרדיקלי העממי והתעצמותה של איראן - הופכים את המזרח התיכון כיום לאחד האזורים הפחות יציבים והפחות צפויים - כפי שיעיד המהפך שחל באוריינטציה של המדיניות הטורקית בשנים האחרונות. תכנון מדיניות אחראית ארוך-טווח מוכרח להתבסס על עובדות מוצקות בשטח, ולא על השערות ומשאלות לב מדיניות.

לאור האמונה, זוכה דרישתה של ישראל לגבולות בני הגנה להכרה בינלאומית, ולתמיכה עקבית של בעלות בריתה בעולם ובראשן ארה"ב. על אף הרצון העז של מדינות רבות להביא לשלום באזור, המבוסס על ויתורים ישראליים שונים, מבינות מדינות אלו כי יכולתה של ישראל לבצע ויתורים כאלו בפועל הנה מוגבלת ביותר וכי אחיזתה ביהודה ושומרון הנה חיונית לביטחונה.

רק שמירה על ישראל עד הירדן מעניקה לנו עומק אסטרטגי ויכולת הגנה. מדיניות ישראלית שתדע לעמוד על האינטרס הישראלי ולהעצים את מוקדי התמיכה הבינלאומיות בו, תוכל לנווט את ישראל לקראת עתיד טוב בטוח ויציב יותר.

חיסול הארכי-טרויסט קאסם סולימאני בעיראק מאיר את החשיבות שרואה העולם במלחמה בלתי מתפשרת במהלכיה המסוכנים של אירן. מלבד הניסיונות שלה להגיע לנשק גרעיני, פועלת אירן לשלוח גרורות של טרור אסלאמי רדיקאלי למרחבי המזרח התיכון וארצות ערב. פעילות זו מציגה שוב את החשיבות של גבולות בני הגנה, גם במדינות אחרות - אך בעיקר בישראל.

חוקרי ביטחון קבעו את גבולות בני הגנה של ישראל בבקעת הירדן - כחיץ גיאוגרפי פיזי ממזרח ורכסי ההרים של יהודה ושומרון - כנקודת שליטה וניטרול של איום בליסטי ורקטי ממזרח, וכלל מרחב יהודה ושומרון לתמרון והכלה ושליטה מודיעינית על גורמי טרור המצויים כבר בערים שבשליטת הרשות הפלסטינית.

לעיתים אנו שומעים כאלו המערערים על הצורך בהחזקת שטחים בעידן המודרני וטוענים כי התפתחותם המואצת של טכנולוגיות הלחימה מייטרות למעשה את הצורך הטקטי והאסטרטגי בשליטה על שטח פיזי.

אנשי השמאל, המאמינים ברעיון 'שטחים תמורת שלום', מניחים כי לשני מושגים אלו ישנה משמעות זהה מבחינה ביטחונית. בעוד ש'שטחים' נדרשים להגנה במקרה של מלחמה, עשוי ה'שלום' למנוע את התפרצותה מלכתחילה, ובכך לייטר למעשה את הצורך בהחזקתם של שטחים.

הם מציגים את ההתפתחויות הטכנולוגיות שחלו בשדה הקרב המודרני כטענה מסייעת. התפתחותם של כלי נשק בליסטיים, המדלגים מעל למכשולי קרקע, יחד עם כניסתו של נשק גרעיני לאזור, המסוגל לגרום לנזק רחב היקף לעורף האויב, גורמים לתפיסות ביטחון קלאסיות להיראות מיושנות ולא רלוונטיות.

הנחות אלו מובילות אותם למחשבה שאין צורך בטחוני בהחזקה צבאית של שטחים שולטים ובעומק אסטרטגי. תחת זאת, יש להעדיף הסדרי שלום אזוריים שיוכלו לרשש את המוטיבציה של הצדדים לפנות למעשי איבה.

הם טועים. דווקא בעידן הטכנולוגי מתגבר הצורך בגבולות בני הגנה מסורתיים, מכמה טעמים עקרוניים:

א. קיומו של נשק לא-קונבנציונאלי באזור, ייצור מאזן הרתעה גרעיני ויחדש את האפשרות לפריצתה של מלחמה קרקעית כוללת 'מהסוג הישן'. כאשר מדינות ערב מחזיקות באופציה גרעינית, האפשרות שישראל תממש את הפוטנציאל שלה בתחום זה הופכת פחות סבירה. ממילא אפשרות זו שוב אינה מייצרת הרתעה אסטרטגית. ההגנה על ישראל תתבסס אז אך ורק על גבולות בני הגנה, הכוללים את רכסי יהודה ושומרון והגבול הטבעי בבקעת הירדן.

ב. הפגזת העורף בטילים בליסטיים תגרום להארכת זמן הגעתם של כוחות המילואים לחזית. בשל כך קו הבלימה של הצבא הסדיר חייב להתבסס על קווי הגנה אופטימאליים ומידיים שיאפשרו מרחב הכלה והגנה, בהתבסס על יתרונות הקרקע של רכסי הרי יהודה ושומרון והמכשול הטבעי של בקעת הירדן.

תכנית ההגנה של נאט"ו בזמן המלחמה הקרה, למשל, התבססה על עומק אסטרטגי של כ-200 קילומטר, שכלל כמעט את כל המרחב של גרמניה, שנועד

לשון הרע, לא מדבר אלי!

מייסודה של הסתדרות הפועל המזרחי בא"י

// מ"ר צמח צמח צומח מודע וחוזה (ניר) // בניהול גל אורן לרנר BSO // הוצאת העלון בתמיכת משרד החינוך
// עורך: יוסף ארנפלד sb@zomet.org // עורך משנה: אלנתן זכריה - מועצת יש"ע
// עיצוב: סטודיו 'גל אורן לרנר'
// לפירסום מודעות: 054-9000871 // הפצה: 'מקור ראשון', יום: 052-8908518

העלון לעילוי נשמת הרב ישראל רוזן זצ"ל, מייסד מכן צומת

זמני כניסת ויציאת שבת שמות

BARKAN
VINEYARDS
היקב הישראלי המעטיר ביותר בתחרויות יין בינלאומיות

1

4

5

3

6

1 מודים לפומפאו לאור הכרזתו של מזכיר המדינה האמריקאי מייק פומפאו על ההכרה בחוקיות ההתיישבות ביהודה, שומרון ובקעת הירדן, נערך בירושלים כנס מיוחד שאורגן על ידי פורום "קהלת" ופורום "שילה". בין המשתתפים בכנס: ראש הממשלה **בנימין נתניהו**, שגריר ארה"ב בישראל **דיוויד פרידמן**, שר הביטחון **נפתלי בנט**, שר החוץ **ישראל כץ**, יו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחייני**, ראשי רשויות ואזרחים נכבדים רבים אחרים. מזכיר המדינה **פומפאו** שלח ברכה מצולמת מיוחדת לאירוע בו אמר: "חשוב שנאמר אמת כשהעובדות מנחות אותנו אליה, וזה מה שעשינו. אנחנו מכירים בכך שההתנחלויות לא מפרות את הדין הבינלאומי". השגריר **פרידמן** נאם באירוע ואמר כי "זו זכות גדולה עבורו לעבוד לצד מזכיר המדינה כדי לקדם את סדר היום של הנשיא טראמפ, לטובת הביטחון של ישראל וארה"ב". יו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחייני** אמר בנאומו כי: "לאחר שנים רבות של עבודה קשה להעמקת ההכרה בזכויות יהודיות ביהודה ושומרון ובקעת הירדן, אנו עדים לאירוע היסטורי בו ממשלת ארה"ב וראשי מדינות מביעים תמיכה בזכותם היסודית של יהודים להתיישב במולדת ההיסטורית שלהם".

2 הרפורמה הוקפאה בעקבות המכתב ששלחו 20 ראשי רשויות במועצת יש"ע לראש הממשלה **בנימין נתניהו** ושר הביטחון **נפתלי בנט**, הוקפאה ההחלטה לרפורמה בכפיפות התעסוקתית של עובדי המנהל האזרחי. מטרת ההחלטה הייתה להכפיף את עובדי המדינה ביהודה, שומרון ובקעת הירדן לקציני הצבא, בניגוד למצב הנוכחי לפיה יש כפיפות משולבת של צה"ל ומשרדי הממשלה. ראשי הרשויות כתבו כי: "המצב בו קציני צבא מופקדים, וממילא גם מפקדים, על עובדי המדינה שאמורים לתת שירות לאזרחים - הוא מצב בלתי תקין ובלתי אפשרי. כנציגיהם של חכמי מיליון אזרחים, שעומדת להם הזכות המלאה להיות שווים זכויות לאחיהם תושבי ישראל הקטנה, אנו סבורים שהנחיה כזו היא בלתי מתקבלת על הדעת. היא מפלה לרעה הן את העובדים לעומת מקביליהם בכל מקום אחר בארץ, וממילא גם

את האזרחים שנידונים - בהחלטה זו - לקבל שירותי ממשלה באופן שונה מהותית מזה הניתן לאזרחים אחרים". לאחר מספר ימים, קיבל יו"ר מועצת יש"ע **דוד אלחייני** הודעה כי רפורמה זו הוקפאה.

3 סיור כלכלי שר הכלכלה והתעשייה **אלי כהן**, קיים השבוע סיור ביישוב בית-אל יחד עם ראש המועצה **שי אלון** ומנכ"ל משרד הכלכלה **שי רינסקי**. השר ביקר באתר חלום יעקב, במפעל תפילין בית-אל ובאתרי היסטוריים נוספים ביישוב. בפגישה שהתקיימה עם ראש המועצה ונציגי משרד הכלכלה והתעשייה, סוכם על קידום אזור תעשייה שישמש את תושבי המקום ועל צעדים נוספים שמשרד הכלכלה ינקוט לטובת בעלי העסקים הקטנים ביישוב. השר **כהן** אמר בסיום כי "אתרי המורשת בבית-אל הם מאבני היסוד של העם היהודי, ההיסטוריה של היישוב מפארת ועכשיו עלינו להבטיח שגם העתיד יהיה מזהיר".

4 נלחמים בבנייה הערבית שר הביטחון, נפתלי בנט, מינה בשבוע שעבר את **קובי אלירז** לשמש כפרויקטור ייעודי לעניין המערכה נגד הבנייה הפלסטינית הבלתי חוקית בשטחי C. **אלירז**, תושב על, שימש כיועץ שר הביטחון לענייני התיישבות במשך למעלה מארבע שנים, כיהן כיו"ר תנועת ההתיישבות אמנה ובהמשך כיו"ר עלי במשך 8 שנים. תפקידו הנוכחי של **אלירז** יהיה לרכז מטעם שר הביטחון את המאבק נגד הבנייה הפלסטינית הבלתי חוקית בשטחי C. שר הביטחון **נפתלי בנט**: "עתיד שטחי ארץ ישראל עומד על הכף. לצערך, בעוד שהפלסטינים משתלטים כמעט ללא מפריע על שטחוננו, מדינת ישראל פשוט לא עלתה לזירה. כעת אנו משנים כיוון ויוצאים למערכה. ישראל חייבת לנצח. מערכת הביטחון תלחם על השטח ולצורך זה חיוני שיהיה מי שינהל את המערכה. קובי אלירז הוא האדם הנכון בזמן הנכון. הוא מומחה לתחום ובולדוזר של עשייה".

5 עולים לחברון על פי נתוני מג"ב מערת המכפלה, בשנת 2019 פקדו את קברי האבות בחברון

1,456,953 מבקרים ומתפללים - עלייה של 90.6% ביחס לשנת 2018 ושיא חדש במגמת העלייה הנמשכת בשנים האחרונות. התפלגות הנתונים מעלה, כי בשנה הזו נכנסו למערת המכפלה 711,428 יהודים לעומת 401,022 בשנת 2018 ו-307,068 בשנת 2017, עליה של 77% ביחס לשנה הקודמת. 617,077 מוסלמים נכנסו למערת המכפלה בשנת 2019 - לעומת 287,693 בשנת 2018 ו-237,643 בשנת 2017, עלייה של 114%. 126,429 תיירים בני לאומים שונים ביקרו במקום בשנת 2019 - לעומת 73,570 בשנת 2018 ו-60,101 בשנת 2017, עלייה של 71.8%. בתוך כך, מנכ"ל משרד ירושלים ומורשת **מרדכי בניטה** ומנהל אגף ירושלים **נתנאל מזאה** סיירו בחברון ובמערת המכפלה יחד עם ראש מנהלת חברון **הרב הלל הורוביץ**. המנכ"ל וצוותו חיזקו את המשך שיתוף הפעולה לפיתוח תשתיות להעצמת חיבור עם ישראל לאתרי המורשת ועיר האבות חברון. ראש מנהלת חברון **הרב הלל הורוביץ** אמר: "ברוך ה' עם ישראל מצביע ברגליים בקשר שלו לשורשים בחברון. מערת המכפלה היא הקניין הראשון של אבי האומה בארץ ישראל, ואנחנו שמחים לראות שימגיעים לפה המוני אנשים".

6 משחקים איתם עשרות ילדים והורים מבית הספר לכדורסל של מטה בנימין נהנו מערב מיוחד עם מכבי תל אביב בכדורסל בהיכל מנורה מבטחים בתל אביב. הילדים ביקרו בהיכל התהילה של המועדון, שם צפו בהיסטוריה הארוכה של הקבוצה, עלו עם השחקנים למגרש בפתיחת המשחק ואף שיחקו במחצית על הפרקט. חיילי מילואים ותושבי בנימין ובני משפחתם השתתפו גם הם ביום המיוחד כהוקרה על תרומתם. מנהל מחלקת הספורט במתנ"ס בנימין **זאבי המאיר** סיכם: "כחלק מתוכנית המצוינות שלנו, ילדי בנימין זכו לעוד אירוע ספורטיבי גדול וחוויתי. אנו מודים לראש המועצה ישראל גנן על הגיבוי שהוא נותן לפרויקט המבורך וכמובן למכבי תל אביב על שיתוף הפעולה אשר משמח את ילדי בנימין ונותן השראה לדור העתיד שלנו".

קרדיטים: שריה דיאמנט, דוברות חברון, נריה צוקרמן, דוברות בנימין